

açılmaya başlanmıştır. 2003-2004 öğretim yılında ise, seçmeli derslerin yanı sıra Felsefe Bölümü lisans öğrencileri için 7. ve 8. yarıyılarda birer zorunlu ders açılmıştır.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ BİLİM TARİHİ ANABİLİM DALI'NIN ÇALIŞMALARI (2000-2003)

Gaye Şahinbaş Erginöz*

Osmanlı Bilimi Araştırmaları¹'nin ilk iki sayısında, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın (1989-2001 yılları arasında Bölüm) 1984-1997 yılları arasındaki faaliyeti ayrıntılı olarak tanıtılmıştı.¹ Bir diğer yayın ise, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. kuruluş yıldönümü vesilesiyle Bilim Tarihi Bölümü'nün faaliyetlerini tanıtmıştı.² Bu yazımızda ise, 2000-2003 yılları arasındaki eğitim, araştırma ve yayın faaliyetlerinin tanıtılması hedeflenmektedir. Bilim Tarihi Anabilim Dalı, halen bir profesör (Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr. Feza Günergun), bir doçent (Doç.Dr. Mustafa Kaçar) ve üç araştırma görevlisi (Dr. Sevtap Kadıoğlu, Dr. Gaye Şahinbaş Erginöz ve Meltem Akbaş) olmak üzere toplam beş kişilik kadrosuyayla çalışmalarını sürdürmektedir.

Lisans Eğitimi

Bilim Tarihi Bölümü tarafından 1992-1993 öğretim yılında başlatılan dört yıllık 'Bilim Tarihi Lisans Programı'nın, YÖK'ün Mayıs 1999'da aldığı bir kararla 1999-2000 yılından itibaren durdurulmasını³ ve Bilim Tarihi Bölümü'nün 2001-2002 öğretim yılından itibaren Felsefe Bölümü içinde bir anabilim dalına dönüştürülmesini takiben, 1998-99 öğretim yılında kaydolan öğrenciler mezun edilinceye kadar 'Bilim Tarihi Lisans Programı' sürdürmüştür. Bunun yanında, bu ders yılından itibaren Felsefe Bölümü ve Edebiyat Fakültesi'nin diğer bölümlerinin öğrencilerine seçmeli dersler

* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı, Beyazıt, 34459 İstanbul.

¹ Feza Günergun, "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü'nün Kuruluşu ve 1984-94 Yılları Arasındaki Faaliyeti," Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. F. Günergun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yay., İstanbul 1995, s.1-18; F. Günergun, "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü'nün ve Mensuplarının 1994-97 Yılları Arasındaki Faaliyeti," Osmanlı Bilimi Araştırmaları II, ed. F.Günergun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yay., İstanbul 1998, s.361-380.

² Mustafa Kaçar, "Cumhuriyet'in 75. Kuruluş Yıldönümünde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü," Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları (1973-1998), ed. F. Günergun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yay., Ankara 2000, s.43-79.

³ Bilim Tarihi lisans programına 1998-99 öğretim yılında kaydolan öğrenciler Haziran-Temmuz 2002 döneminde mezun olmuşlardır. Bu öğrenciler Bilim Tarihi Bölümü'nün yedinci ve son dönem mezunlarıdır. 1997-2000 yılları arasında (lisans seviyesinde) 71 mezun ve 2000-2003 yılları arasında ise toplam 62 mezun vermiş olan Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın kuruluşundan bugüne kadar mezun ettiği yüksek lisans öğrenci sayısı 13, doktora öğrenci sayısı ise 6'dır. Bkz. F.Günergun, "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü'nün Kuruluşu ve 1984-94 Yılları Arasındaki Faaliyeti," s.8-9; F. Günergun, "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü'nün ve Mensuplarının 1994-97 Yılları Arasındaki Faaliyeti," s.365-367; Mustafa Kaçar, a.g.m., s.58-59.

2000-2001 Eğitim-Öğretim Yılı Bilim Tarihi Lisans Programı

3. Sınıf-V. Yarıyıl

- Sanayi Devriminden Günümüze Bilim I (2 kr)
- Bilim Tarihi Metinleri V (3 kr.)
- Temel Astronomi (2 kr.)
- 18. Yüzyıl Osmanlı Bilim Tarihi Metinleri (2 kr.)
- Bilim Gazeteciliği (2 kr.)

Prof. Dr. Emre Dölen
Okut. Aysu Öztürk
Yrd. Doç. Dr. Serap Ak
Doç. Dr. Mustafa Kaçar
Okut. Dr. Sevtap Kadıoğlu

3. Sınıf-VI. Yarıyıl

- Sanayi Devriminden Günümüze Bilim II (2 kr)
- Bilim Tarihi Metinleri VI (3 kr.)
- Astronomi Tarihi (2 kr.)
- Osmanlı Bilim Tarihi Arşiv Kaynakları (2 kr.)
- Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Emre Dölen
Okut. Aysu Öztürk
Prof. Dr. Hüseyin Menteşe
Doç. Dr. Mustafa Kaçar
Okut. Dr. Sevtap Kadıoğlu

4. Sınıf-VII. Yarıyıl

- Klasik Dönem Osmanlı Bilim Tarihi (2 kr.)
- Ölçü ve Tartılar Tarihi (2 kr.)
- Kozmolojik Evrim (2 kr.)
- Biyoloji (2kr.)
- Bilim Tarihi Metinleri VII (2 kr.)
- Teknoloji Tarihi I (2 kr.)

Prof. Dr. E. İhsanoğlu
Prof. Dr. Feza Günergun
Yrd. Doç. Dr. Füsün Tektunalı
Doç. Dr. Muammer Ünal
Okut. Aysu Öztürk
Prof. Dr. Atilla Bir
Okut. Aysu Öztürk

4. Sınıf-VIII. Yarıyıl

- Modernleşme Dönemi Osmanlı Bilim Tarihi (2 kr.)
- Türkiye'de Ölçü ve Tartılar (2 kr.)
- Biyoji Tarihi (2kr.)
- Bilim Tarihi Metinleri VIII (2 kr.)
- Teknoloji Tarihi II (2 kr.)
- Çağdaş Fizik Tarihi (3kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar
Prof. Dr. Feza Günergun
Prof. Dr. Orhan Küçük
Okut. Aysu Öztürk
Prof. Dr. Atilla Bir
Prof. Dr. Gediz Akdeniz

2001-2002 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı

4. Sınıf-VII. Yarıyıl

- Bilim Tarihi Metinleri VII (3kr.)
- Biyoji (3 kr.)
- Klasik Dönem Osmanlı Bilim Tarihi (2 kr.)
- Ölçü ve Tartılar Tarihi (2 kr.)
- Teknoloji Tarihi I (2 kr.)
- Kozmolojik Evrim (2 kr.)

Okut. Aysu Öztürk
Doç. Dr. Muammer Ünal
Doç. Dr. Mustafa Kaçar
Prof. Dr. Feza Günergun
Prof. Dr. Atilla Bir
Yrd. Doç. Dr. Füsün Limboz
Okut. Aysu Öztürk

4. Sınıf-VIII. Yarıyıl

- Bilim Tarihi Metinleri VIII (3kr.)

Okut. Aysu Öztürk

Biyoloji Tarihi (3 kr.)
 Modernleşme Dönemi Osmanlı Bilim Tarihi (2 kr.)
 Türkiye'de Ölçü ve Tartılar (2 kr.)
 Teknoloji Tarihi II (2 kr.)
 Diploma Tezi (4 kr.)
 Türkiye'de Bilim Dernekleri (Seçmeli, 2 kr.)
 Seçmeli Dersler
 Eski Çin ve Yunan'da Bilim (2 kr.)
 Cumhuriyet Türkiyesi'nde Bilim (2 kr.)
 Çağdaş Fizik Tarihi (2 kr.)
 17.Yüzyılda Türkiye'de Bilim (2 kr.)
 18.Yüzyılda Türkiye'de Bilim (2 kr.)
 Çağdaş Fizik Tarihi (2 kr.)

2002-2003 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı

Seçmeli Dersler
 Eski Çin ve Yunan'da Bilim (2 kr.)
 Ortaçağ ve Rönesans'ta Bilim (2 kr.)
 17. ve 18.Yüzyıllarda Bilim (2 kr.)
 17.Yüzyılda Avrupa'da Bilim Kurumları (2kr.)
 17.Yüzyıl Türkiyesi'nde Bilim (2 kr.)
 Çağdaş Fizik Tarihi (2 kr.)
 18.Yüzyıl Türkiyesi'nde Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun
 Prof. Dr. Feza Günergun
 Prof. Dr. Feza Günergun
 Okut. Dr. Sevtap Kadioğlu
 Doç. Dr. Mustafa Kaçar
 Doç. Dr. Mustafa Kaçar
 Prof. Dr. Gediz Akdeniz

2003-2004 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı

Seçmeli Dersler
 Eski Çin ve Yunan'da Bilim (2 kr.)
 Ortaçağ ve Rönesans'ta Bilim (2 kr.)
 17. ve 18. Yüzyıllarda Bilim (2 kr.)
 Çağdaş Fizik Tarihi (2 kr.)
 Teknolojinin Evrimi (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun
 Prof. Dr. Feza Günergun
 Prof. Dr. Feza Günergun
 Prof. Dr. Gediz Akdeniz
 Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Zorunlu Dersler
 Türkiye'de Bilim (15-17. Yüzyıl) (2 kr.) (7.yarıyıl)
 Modernleşme Döneminde Türkiye'de Bilim (2 kr.)
 (8.yarıyıl)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar
 Prof. Dr. Feza Günergun

Lisansüstü Eğitim

2000-2003 tarihleri arasında 5 yüksek lisans tezi ve 2 doktora tezi tamamlanmış olup, Mart 2004 tarihi itibariyle 1 yüksek lisans ve 3 doktora öğrencisi çalışmalarını sürdürmektedir.

Tamamlanan doktora çalışmaları:

* Sevtap İshakoğlu Kadioğlu, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) Kuruluşu ve Türk Bilim Hayatındaki Yeri", Savunma tarihi: 28.02.2000, Savunma jürisi: Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu (danışman),

Prof. Dr. Feza Günergun, Prof. Dr. Şafak Ural, Prof. Dr. Emre Dölen, Prof. Dr. Namık Kemal Pak.

Bu tez, devlet destekli bağımsız ilk milli araştırma kurumu olması bakımından Türk bilim hayatında özel bir yeri olan TÜBİTAK'ın kuruluşunu ve bilim hayatına katkılarını ortaya koymak amacını taşımaktadır. Çalışma, kurumun kuruluşundan başlayarak 1993 yılındaki kanun değişikliğine kadar olan dönemi kapsamaktadır. Konuya temel oluşturmak üzere, Avrupa'da ve Türkiye'de bilimin kurulasma tarihi tezin giriş bölümünde yer almıştır. Tezde esas olarak, TÜBİTAK tarihinde dönüm noktaları olan 1987 ve 1993 kanun Hükmünde Kararnamelerinin getirdiği değişiklikler ve bu değişikliklerin kurumun yapısına ve işleyişine etkileri üzerinde durulmuştur. Tezin son bölümünde hem bilim politikasının oluşturulmasına ve uygulanmasına katkıda bulunan hem de kendisi araştırma yapan ve yaptıran bir kurum olarak TÜBİTAK'ın Türk bilim hayatına katkıları, istatistiksel verilerle de desteklenerek ortaya konmaya çalışılmıştır.

* Gaye Şahinbaş Erginöz, "Vazo Resimlerinin Işığında Eskiçağ'da Akdeniz Dünyasında Araba Tasvirleri ve Arabanın Gelişimi", Savunma tarihi: 15.07.2003, Savunma jürisi: Prof. Dr. Oğuz Tekin (danışman), Prof. Dr. Feza Günergun, Prof. Dr. Şafak Ural, Prof. Dr. Atilla Bir, Doç. Dr. Mustafa Kaçar.

Tez çalışmasında arabanın ilk defa nerede ve nasıl ortaya çıktıği tarihsel süreç içinde ele alınmış; M.Ö. 1. bin yılina ait Yunan vazoları üzerinde betimlenen araba tiplerine dayalı olarak, bu dönemde kullanılan arabaların türleri, teknik özellikleri ve kullanım amaçları incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Tezde ayrıca, "Corpus Vasorum Antiquorum"larda yer alan araba betimli Yunan vazolarının resimleri ve bunların açıklamalarını içeren bir katalog hazırlanmıştır. Tezin sonunda araba tipleri ve arabanın çeşitli kısımları ile ilgili eski Mısırcı, Sümerce, Hititçe, Akkadca, eski Yunanca ve Latince terimleri içeren bir sözlük bulunmaktadır.

Tamamlanan yüksek lisans çalışmaları:

* Kishimjan Eshenkulova, "Timurlular Devri Medrese Eğitimi ve Ulum el-Eva'il (Matematik, Astronomi ve Tıp)", Savunma tarihi: 22.01.2001, Savunma jürisi: Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu (danışman), Prof. Dr. Feza Günergun, Prof. Dr. Mehmet Saray, Doç. Dr. Mustafa Kaçar, Doç. Dr. Ali Arslan.

Tezde, Timurlular devrinin siyasi durumu, devlet teşkilatı ve bu devirdeki ticari ve zirai faaliyetleri ile Timurlular öncesi eğitim faaliyetlerine yer verilmiş, ayrıca, Timurlular devri eğitim ve bilim müesseseleri (öncelikle medrese ve kütüphaneler) ele alınmıştır. Tezin son bölümde ise Timurlular devri alımlarının matematik, astronomi ve tıp eğitimine katkıları, bu dallarda ortaya koydukları

eserler ve bu bilim adamlarının çalışmalarının diğer ülkelerdeki etkileri incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

* F. Ebru Ademoğlu, "Yahya Naci Efendi ve Modern Fizik Konusundaki Türkçe Eseri", Savunma tarihi: 15.02.2002, Savunma jürisi: Prof. Dr. Feza Günergun (danişman), Prof. Dr. Şafak Ural, Prof. Dr. Emre Dölen, Prof. Dr. Gediz Akdeniz, Doç. Dr. Mustafa Kaçar.

Bu çalışmada modern bilimlerin Osmanlı'ya girişinde önemli rol oynamış bir kurum olan Mühendishane-i Berr-i Hümeyyin hocalarından Yahya Naci Efendi'nin hayatı ve "Risale-i Hikmet-i Tabiiye" adlı eseri incelenmiştir. 1809'da yazılmış olan bu eserde top ve havan türü ateşli silahların çalışma prensiplerini açıklamak için gerekli fizik ve kimya konuları ele alınmıştır. Bu çerçevede kinematik ve dinamik konuları (fırlatılan cisimlerin hareketi, serbest düşme, yatay atış, dairesel hareket, ağırlık ve çekim kuvvetleri, impuls) incelenmiştir. Daha sonra, yanma için havanın önemi ele alınmıştır. Havanın bileşenleri ve özelliklerinden bahsedilmiş, su ve bileşenleri incelenmiştir. Yahya Naci Efendi'nin, Batı kaynaklı eserlerden yararlanarak hazırladığı bu çalışma, yabancı dildeki bilim eserlerinin Türkçe'ye kazandırılması sürecinin aydınlatılması açısından önemlidir. Bu tez çalışmasıyla, Yahya Naci Efendi'nin Batı biliminin Türkçe'ye aktarılma sürecine yaptığı katkı ortaya konulmuştur. Bu tez çalışması daha sonra geliştirilerek, Osmanlı Bilimi Araştırmaları'nda makale olarak yayınlanmıştır.⁴

* Meltem Kocaman, "Einstein'in Görelilik Kuramının Türkiye'ye Girişi", Savunma tarihi: 15.07.2002, Savunma jürisi: Prof. Dr. Feza Günergun (danişman), Prof. Dr. Şafak Ural, Prof. Dr. Emre Dölen, Prof. Dr. Şehsuvar Zebitay, Doç. Dr. Mustafa Kaçar.

Einstein'in özel ve genel görelilik teorilerinin Türkiye'ye girişinin incelendiği bu tez çalışması, görelilik konusunda ilk konferansın verildiği 1920 yılından 1933 Üniversite Reformu'na kadar olan dönemi kapsamaktadır. Tezin ilk bölümünde Einstein'in görelilik teorileri ele alınmıştır. Tezin ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümlerinde ise görelilik teorisinin Türkiye'de tanınmasını sağlayan Kerim Erim, Mehmed Refik ve Hüsnü Hamid'in yayınları incelenmiş, bu bilim adamlarının teoriyi nasıl algıladıkları ve nasıl bir tutum sergiledikleri ortaya konmuştur. Tezin sonunda Einstein'in görelilik teorisinin Türkiye'de tanıtılmasına katkıda bulunan diğer bilim adamlarının (Akıl Muhtar Özden, Salih Murat Uzdilek, Tevfik Bey) çalışmalarına değinilmiştir. Bu tez çalışması

geliştirilerek, Osmanlı Bilimi Araştırmaları'nda iki makale halinde yayınlanmıştır.⁵

* Evrim Kaynak, "Osmanlı'dan Cumhuriyete Türkiye'de İlaç Yapımı (1930'a Kadar)", Savunma tarihi: 11.04.2003, Savunma jürisi: Prof. Dr. Feza Günergun (danişman), Prof. Dr. Emre Dölen, Prof. Dr. Afife Mat.

Bu tez çalışmasında ilaçın doğusu ve tarihsel gelişimi, Osmanlı İmparatorluğu'nda (14. yüzyıldan itibaren) ve Türkiye Cumhuriyeti'nde (1950'ye kadar) ilaç yapımı ele alınmıştır. Osmanlı'dan Cumhuriyet'in ilk on yıllarına kadar geçen sürede Türkiye'de kullanılan ilaçlar ve bunların üretimi incelenmiştir. 20. yüzyılın sonlarında Türk ilaç sanayinin gelişimine büyük katkısı olan ve 20. yüzyılın başlarında ilaç üretimine ilgi duyan eczacıların karşılaştığı problemler, dönemin eczacılıkla ilgili dergileri üzerinde yapılan çalışmalara dayalı olarak tartışılmıştır.

* Özge Özdemir, "Aydınlanma Çağında Avrupa ve Türkiye'de Bilim ve Toplum", Savunma tarihi: 08.07.2003, Savunma jürisi: Prof. Dr. Feza Günergun (danişman), Prof. Dr. Şafak Ural, Prof. Dr. Korkut Tuna, Doç. Dr. Cengiz Çakmak, Doç. Dr. Mustafa Kaçar.

Tezde, Aydınlanma Çağında Avrupa ve Türkiye'de oluşan bilim ve toplum anlayışı incelenmiştir. Kant ve Foucault'un aydınlanma ile ilgili makaleleri çerçevesinde, Aydınlanma'nın eleştirisini ve yorumu ortaya konulmuş ve 'Aydınlanma' konusu siyasi ve etik sorunlar açısından tartışılmıştır. Daha sonra, Avrupa'da 17. yüzyılın felsefi hareketlerinden ve bilimsel başarılarından gücünü alan Aydınlanma Dönemi ele alınmıştır. Böylece 18. yüzyılın düşünsel arkaplanı ve Aydınlanma düşüncesinin felsefi temelleri incelenmiş, 'Aydınlanma' bilim, toplum ve ilerleme olmak üzere üç ana başlık altında tartışılmıştır. Aydınlanma düşüncesinin Osmanlı'nın bilim ve düşün hayatı üzerindeki etkisi iki tarihsel dönem (1789-1839 ve 1839-1876) çerçevesinde incelenmiş ve 19. yüzyılda Osmanlı'da modernleşme hareketi ana hatlarıyla değerlendirilmiştir. Bu çalışmada son olarak 20. yüzyılda Türkiye Cumhuriyeti'ndeki modernleşme hareketi, Avrupa ile karşılaşmalı olarak değerlendirilmiştir.

Sürdürülmekte olan doktora çalışmaları:

* Araş. Gör. Meltem Kocaman Akbaş, "Osmanlı Türkiyesi'nde Modern Fizik (19. yüzyıl)" (Danişman: Prof. Dr. Feza Günergun)

⁴ Ebru Ademoğlu, "Yahya Naci Efendi ve Fırlatılan Cisimlerin Hareketiyle İlgili Eseri "Risale-i Hikmet-i Tabiiye" (1809)", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, Cilt IV, sayı 1, ed. Feza Günergun, İstanbul 2002, s.25-55.

⁵ Meltem Akbaş, "Einstein'in Görelilik Teorisini Türkiye'ye Tanitanlar (I): Mehmed Refik Fenmen ve Kerim Erim," Osmanlı Bilimi Araştırmaları, Cilt IV, sayı 2, ed. Feza Günergun, İstanbul 2003, s.29-59; M. Akbaş, "Einstein'in görelilik teorisini Türkiye'ye tanitanlar (II): Hüsnü Hamid [Sayman]," Osmanlı Bilimi Araştırmaları, Cilt V, sayı 1, ed. F. Günergun, İstanbul 2003, s.51-68.

* Aziz Şakir, "Edirne ve Civarında Osmanlı Kültür ve Bilim Ortamının Oluşumu" (Danışman: Doç. Dr. Mustafa Kaçar)

* Kishimjan Eshenkulova, "Modern Bilimlerin Orta Asya'ya Girişi (Sovyetler Dönemi'ne Kadar-1917)" (Danışman: Doç. Dr. Mustafa Kaçar)

Sürdürülmekte olan yüksek lisans çalışmaları:

* Gülsah Arpacı, "Harbiye Mektebinin Türkiye'de Modern Bilimlerin Gelişmesindeki Yeri (1834-1876)" (Danışman: Doç. Dr. Mustafa Kaçar)

Lisansüstü dersler:

Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın 2000-2003 yılları arasında uyguladığı yüksek lisans ve doktora ders programları aşağıda verilmiştir.

2000-2001 Eğitim-Öğretim Yılı Bilim Tarihi Lisansüstü Programı

I. Yarıyıl

Osmanlı Bilim Tarihi Araştırmaları I (3 kr.)

Modern Bilimlerin Türkiye'ye Girişi I (3 kr.)

Bilim Devrimi (3 kr.)

Osmanlı Bilim Tarihi Kaynakları (3 kr.)

Bilim Aletleri Tarihi I (3 kr.)

Bilim Tarih Metinleri (3 kr.)

II. Yarıyıl

Osmanlı Bilim Tarihi Araştırmaları II (3 kr.)

Modern Bilimlerin Türkiye'ye Girişi II (3 kr.)

Bilim ve Toplum (3 kr.)

Bilim Aletleri Tarihi II (3 kr.)

Bilimsel Araştırma Metodları (kredisiz)

Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu

Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu

Prof. Dr. Feza Günergun

Prof. Dr. Ramazan Şeşen

Prof. Dr. Atilla Bir

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu

Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu

Prof. Dr. Feza Günergun

Prof. Dr. Atilla Bir

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2001-2002 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı

I. Yarıyıl

18.-20. Yüzyıl Türk Bilim Literatürü (3 kr.)

19. Yüzyılda Avrupa'da Bilim ve Teknoloji (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Prof. Dr. Emre Dölen

II. Yarıyıl

Türkiye'de Bilim Dili (3 kr.)

15.-17. Yüzyıl Türk Bilim Literatürü (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2002-2003 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı

I. Yarıyıl

Türkiye'de Bilim Dergileri (3 kr.) (doktora)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'ye Teknoloji Transferi ve Sanayileşme (3 kr.) (doktora)

Prof. Dr. Feza Günergun

II. Yarıyıl

18.-20. Yüzyıl Türk Bilim Literatürü (3 kr.) (doktora)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'de Bilim Aletleri (16.-19.yüzyıllar) (3 kr.) (doktora)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2003-2004 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı

I. Yarıyıl

Bilim Devrimi (3 kr.) (yüksek lisans)

Prof. Dr. Feza Günergun

18. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.) (yüksek lisans)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Türkiye'de Bilim Dergileri (3 kr.) (doktora)

Prof. Dr. Feza Günergun

19.-20. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.) (doktora)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'ye Teknoloji Transferi (3 kr.) (doktora)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

II. Yarıyıl

Modern Bilimin Türkiye'ye Girişi (3 kr.) (yüksek lisans)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'de Bilim Kurumları (3 kr.) (yüksek lisans)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Modern Fizik ve Kimyanın Türkiye'ye Girişi (3 kr.) (doktora)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'de Bilim Aletleri (16.-19. Yüzyıllar) (3 kr.) (doktora)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nda verilen konferanslar

Bilim Tarihi Anabilim Dalı, değişik bilim dallarından yerli ve yabancı bilim adamlarını davet ederek, Edebiyat Fakültesi'nde çeşitli konferans ve toplantılar düzenlemiştir. 2000-2003 yılları arasında üç bilim adamı davetli olarak konferans vermiştir.

* Prof. Dr. Tore Frängsmyr (İsveç Uppsala Üniversitesi Bilim Tarihi profesörü, The Royal Swedish Academy of Science üyesi), "Establishement of History of Science as an Academic Discipline" (31 Ekim 2000)

* Prof. Dr. Vladimir Kirsanov (Rus Bilimler Akademisi), "Between ideology and nuclear weapons: Hard years for Soviet theoretical physics" (24 Aralık 2001)

* Prof. Dr. Erdal İnönü (Sabancı Üniversitesi öğretim üyesi, TÜBİTAK Feza Gürsey Enstitüsü), "Bilim Devrimi", (24 Ekim 2002)

Atamalar

* Prof. Dr. Feza Günergun 16.01.2001 tarihinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Bilim Tarihi Anabilim Dalı Başkanlığı'na atanmıştır (Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın ilk başkanı Prof.Dr. E.İhsanoğlu, 1 Ocak 2001'de emekli olmuştur). F. Günergun 04.03.2002 tarihinden itibaren Felsefe Bölümü Başkan yardımcılığını da yürütmektedir.

* Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kaçar'a, 27.11.2000 tarihinde doçent unvanı ve yetkisi verilmiştir.

* Okut. Dr. Sevtap Kadıoğlu 30.12.2002 tarihinde Araştırma Görevlisi kadrosuna atanmıştır.

* Meltem Kocaman 08.08.2001 tarihinde Araştırma Görevlisi (50/d) kadrosuna atanmıştır.

Osmanlı Bilimi Araştırmaları dergisi

Bilim Tarihi Anabilim Dalı, ilk sayısı 1995 yılında yayınlanan Osmanlı Bilim Araştırmaları (Studies in Ottoman Science) (ISSN 1303-3123) adlı derginin yayınındır. Prof. Dr. Feza Günergun'un girişimiyle yayına başlayan ve onun editörlüğünde yayınlanmaya devam eden dergi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yönetim Kurulu'nun 29.05.2001 tarihli kararı ile "Hakemli Dergi" statüsünü almıştır. 2001 yılından itibaren yılda iki sayı olarak yayımlanmakta olan derginin hakem kurulu Türk ve yabancı bilim tarihçilerinden oluşmaktadır. Dergide, Türk bilim, tıp ve teknoloji tarihi sahalarında yapılmış orijinal araştırma makalelerinin yanı sıra, çeviri yazılar, toplantı ve yayın tanıtımılarına da yer verilmektedir. Derginin 2001-2003 yılları arasında basılan sayılarında yer alan araştırma makalelerinin başlıklarları ve yazar adları aşağıda verilmiştir.

Cilt III, sayı 1, 2001

Mustafa Kaçar & Atilla Bir, "Osmanlı mühendislerinden Mehmed Said Efendi'nin dikey duvar saatleri hakkındaki risalesi," s.1-17; Feza Günergun & Nuran Yıldırım, "Cemiyet-i Tibbiye-i Şahane'nin Mekteb-i Tibbiye-i Şahane'ye getirdiği eleştiriler (1857-1867)," s.19-63; Turhan Baytop, "İzmirli Bir Türk'e Piza Üniversitesi tarafından 1843'te verilmiş olan 'Doktor in Medicina' diploması," s.65-68; Emre Dölen, "Kimya müderrisi, eczacı Mustafa Hakkı Nalçacı (1881-1953)," s.69-96.

Cilt III, sayı 2, 2002

Turhan Baytop, "Eczacı Mektebi tarafından kullanılan binalar", s.1-12; Feza Günergun, "İstanbul'da Fransızca-Türkçe yayınlanan bir tıp dergisi: Gazette des Hôpitaux (Ceride-i Emakin üs-Sihha, 1887)," s.13-27; Suzan Bozkurt, Nuran Yıldırım, Yeşim İslıl Ülman, Bülent Özaltay, "1865 Kolera salgısında Mabeyn-i Hümayun eczacısı Vincent Pêche ile Robert Kolej'den Cyrus Hamlin'in kullandıkları antikolerik terkipler," s.55-68; Tuncay Zorlu, "Süleymaniye Tıp Medresesi I," s.79-122.

Cilt IV, sayı 1, 2002

Feza Günergun, "Turhan Baytop (1920-2002): Araştırarak, toplayarak, yazarak geçen bir ömür", s.1-22; Ebru Ademoğlu, "Yahya Naci Efendi ve fırlatılan cisimlerin hareketiyle ilgili eseri "Risale-i Hikmet-i Tabiiye" (1809)," s.25-55; Yeşim İslıl Ülman, "Mekteb-i Tibbiye'nin 1850-51 öğretim yılı faaliyet raporu ve mezuniyet töreni," s.57-64; Tuncay Zorlu, "Süleymaniye Tıp Medresesi II," s.65-97; Sevtap Kadioğlu, "Halkalı Ziraat Mekteb-i Alisi üzerine bir inceleme," s.99-117; Mehmet Kanar, "İstanbul suları hakkında mütaalaât" (çeviri), s.119-133.

Cilt IV, sayı 2, 2003

Mustafa Kaçar & Atilla Bir, "Bedreddin Muhammed el-İstanbulî'nin teslis-i zâviye (açayı üçe bölmeye) ve tesbî-i da'ire (daireyi yediye bölmeye) risaleleri," s.1-20; Şeref Etker, "İstanbul Darülfünunu Fen Fakültesi Kimya Zümresi Müderris Muavini Mehmed Ali Kağıtçı," s.21-27; Meltem Akbaş, "Einstein'in görelilik

teorisini Türkiye'ye tanıtanlar (I): Mehmed Refik Fenmen ve Kerim Erim", s.29-59; Sevtap Kadioğlu, "Raymond Hovasse'in Türkiye'deki bilimsel çalışmaları ve Baltalimanı Hayvanat İstasyonu'nun kuruluşu," s.61-81; Nuran Yıldırım, "Osmanlı Devleti'nin Son Eczacılık Yönetmeliği: Eczacılar ve Eczahaneler Hakkında Kararname-1922," s.83-108.

Cilt V, sayı 1, 2003

Feza Günergun, "Ondokuzuncu yüzyıl Türkiye'sinde kimyada adlandırma", s.1-31; Mustafa Kaçar, "Osmanlı ordusunda görevli Fransız subayı Saint Rémy'nin İstanbul'daki top döküm çalışmaları (1785-1786)", s.33-50; Meltem Akbaş, "Einstein'in görelilik teorisini Türkiye'ye tanıtanlar (II): Hüsnü Hamid [Sayman]", s.51-68; Emre Dölen, "Müderris Dr. Akil Muhtar Bey'in "Darülfünunumuz hakkında mülahazat" adlı risalesi", s.69-88; Abdullah Köse, "Devlet-i Aliye-i Osmaniye'de karantina yani usul-i tahaffuzun tarihçesi" (çeviri), s.89-119.

Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın diğer çalışmaları

Bilim Tarihi Anabilim Dalı üyeleri, 2000-2003 döneminde çeşitli bilimsel toplantılara katıldıları gibi, bilimsel toplantıların düzenlenmesine de katkıda bulunmuşlardır. Sundukları bildiriler, bu çalışmanın sonunda yer alan kişisel listelerde verilmiştir. Aşağıda, bildiri dışındaki çalışmaları belirtilmiştir.

* 8-12 Temmuz 2002 tarihleri arasında CIEPO (International Comitee of Pre-Ottoman and Ottoman Studies=Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Araştırmaları Komitesi) tarafından Londra'da gerçekleştirilen 15. Uluslararası CIEPO Kongresi içinde, Prof. Dr. Feza Günergun tarafından bir bilim tarihi oturumu düzenlenmiştir. Bu oturuma katılan araştırmacılar ve bildirilerinin başlıklarını aşağıda verilmiştir.

"The Ottomans and the eyeglasses" (Feza Günergun, İstanbul Üniversitesi); "Notes on the introduction of Einstein's relativity theory to Turkey" (Meltem Kocaman, İstanbul Üniversitesi); "Clock rooms and clocktowers: Public timetelling in the late Ottoman Empire" (Klaus Kreiser, Bamberg Üniversitesi, Almanya); "The relation between Science and Powers during the Period from Late Ottoman Empire to Turkey" (Gediz Akdeniz, İstanbul Üniversitesi); "Accident, bandits and terrorism: Work hazards on Ottoman Railways" (Peter Mentzel, State University, Utah, USA); "A New Manuscript by Katip Çelebi" (Fikret Sarıcaoğlu, İstanbul Üniversitesi); "The Institute of Geology at Istanbul Darülfünun University) and the activities of Walther Penck (1888-1923) in Turkey" (Sevtap Kadioğlu, İstanbul Üniversitesi); "Map-making in Ottoman Manuscripts of the 17th and Early 18th centuries: A orofessional domain of scribes, painters or cartographers ?" (Sonja Brentjes, Berlin, Almanya); "British Seamen's Hospital in Istanbul" (Nuran Yıldırım, İstanbul Üniversitesi); "Did the Ottoman attain Enlightenment through defeat in warfare" (Max Kortepeter, New York Üniversitesi, USA).

* Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi Çalışma Grubu'nun ilk sempozyumu 26-29 Haziran 2003 tarihinde Assos'ta (Çanakkale) düzenlenmiştir. Çalışma grubu Gediz Akdeniz (İstanbul Üniversitesi), Umur Daybelge (İTÜ), Feza Günergun (İstanbul Üniversitesi), Ümit Serdaroglu (Maltepe Üniversitesi), Korkut Tuna (İstanbul Üniversitesi) ve Şafak Ural'dan (İstanbul Üniversitesi) oluşmaktadır. F.Günergun'un koordinatörlüğünde düzenlenen "Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi Çalışma Grubu I. Ulusal Sempozyumu"na katılan araştırmacıların isimleri ve bildirilerinin başlıklarını sunumlarına göre aşağıda verilmiştir:

"Bilimsel devrim ve Türkiye" (Erdal İnönü, Sabancı Üniversitesi); "Avrupa biliminden Türkçe'ye yapılan çeviriler" (Feza Günergun, İstanbul Üniversitesi); "Bilim ve teknoloji politikalarının tasarılarında bilim ve teknoloji tarihinin rolü ve önemi" (Ergun Türkcan, TUBITAK); "Bilimin sosyolojisine neden ihtiyaç var?" (Beylü Dikeçligil, Hacettepe Üniversitesi); "Viyana çevresi felsefesi" (Şafak Ural, İstanbul Üniversitesi); "Felsefede bilimcilik" (Adnan Ekşigil, Yeditepe Üniversitesi); "Modern bilimlerin doğuşunun sosyolojik arkaplamları" (Korkut Tuna, İstanbul Üniversitesi); "Larry Laudan ve meta-metodolojisi" (Halil Rahman Açıar, Yüzüncü Yıl Üniversitesi); "Matematiğin felsefesinde bir gezi" (Beno Kuryel, Ege Üniversitesi); "Einstein'in rölativite kuramının Türkiye'ye giriş'i" (Meltem Akbaş, İstanbul Üniversitesi); "DNA'nın serüveni" (Demir Tiryaki, İstanbul Üniversitesi); "Assos'un tarihçesi" (Ümit Serdaroglu, Maltepe Üniversitesi); "De Physiognomonia'da ayrımlı türler" (Erendiz Özbayoglu, İstanbul Üniversitesi); "Bilim tarihinde Pitaneli (Candarlı) Autolykos ve Arkesilaus'un yeri" (Umur Daybelge, İTÜ); "Bilim ve yazın" (Sema Bulutsuz, İstanbul Üniversitesi); "Üniversite dışı beşeri bilimler ve ulusal akademiler geleneği açısından Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu" (Dursun Ayan, TBTK); "Halkalı Ziraat Mektebi Mecmuası" (Sevtap Kadioğlu, İstanbul Üniversitesi); "Tarım bilimleri tarihi açısından zeytincilik ve zeytinyağı üretime kısa bir bakış" (Harun Draman, Bornova Zeytincilik Enstitüsü); "Geleneksel felsefede bilimle ilgili temel yanlışlar" (Yaman Örs, Akdeniz Üniversitesi); "Kaos kavramlarının tarihsel gelişimi" (Güngör Gündüz, ODTU); "Bilimde postmodern karşı çıkışlar: Kaos kuramı, karmaşıklık ve öngörememe" (Gediz Akdeniz, İstanbul Üniversitesi).

* Prof. Dr. Feza Günergun. 9-13 Temmuz 2001 tarihleri arasında Kyoto'da (Japonya) yapılan Asya Tip Tarihi Derneği (Asian Society for the History of Medicine)'nin kuruluş toplantısına katılmıştır.

* 28 Kasım-2 Aralık 2002 tarihlerinde Selanik'te Uluslararası Eczacılık Tarihi Akademisi ve Yunan Kimyagerler Birliği'nin Kimya Tarihi Çalışma Grubu tarafından Selanik Aristoteles Üniversitesi'nde düzenlenen Convergences in the History of European Chemistry başlıklı toplantıya katılan Prof. Dr. Feza Günergun, bu toplantı çerçevesinde Aristoteles Üniversitesi öğretim üyeleri, Uluslararası Eczacılık Tarihi Akademisi, Yunan Kimyagerler Birliği'nin Kimya Tarihi Grubu ve Selanik Tarih Merkezi'nin yöneticileri ile

görüşerek bu kurum ve kuruluşlarla yapılabilecek ortak projeler hakkında fikir alışverişinde bulunmuştur.

* İstanbul Üniversitesi Rektörlük binasında yapılan tadilat sonrasında açılacak salonlardan birine Türk matematik ve fizik eğitimine katkıları sebebiyle Darülfünun rektörlerinden ve Fen Fakültesi dekanlarından Salih Zeki Bey'in adının verilmesi için, Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın 22.04.2003 tarihli teklifi ve Felsefe Bölümü'nün 13.05.2003 tarihli Akademik Kurul kararı ile İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü'ne teklife bulunulmuştur.

Bilim Tarihi Anabilim Dalı mensuplarının 2000-2003 yılları arasındaki yayınları ve diğer çalışmaları

Feza Günergun

Editorluğu yaptığı yayınlar

1. Science in Islamic Civilisation, Proceedings of the International Symposia "Science Institutions in Islamic Civilisation & Science and Technology in the Turkish and Islamic World, editörler E. İhsanoğlu & F. Günergun, İstanbul 2000, 289 s.
2. Science, Technology and Industry in the Ottoman World (Proceedings of the International Congress of History of Science: Liège, 20-26 July 1997), editörler E. İhsanoğlu, A. Djebbar, F. Günergun, Brepols Publishers (Belgium) 2000, 153 s.
3. Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tip Tarihi Çalışmaları (1973-1998), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fak. Yayın No. 3421, İstanbul Üniversitesi Bilim tarihi Müzesi ve Dokümantasyon Merkezi Yayın No.2, Ankara 2000, VII + 604 s.
4. Türkiye'de Botanik Tarihi Araştırmaları, yazar Asuman Baytop, İstanbul 2003, Çetin Matbaacılık, İstanbul 2003, XII+510 s.
5. Osmanlı Bilimi Araştırmaları, c.III, sayı 1 (2001), c.III, sayı 2 (2002), c.IV, sayı 1 (2002), c.IV, sayı 2 (2003), c.V, sayı 1 (2003). İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Araştırma makaleleri

1. "Mehmed Ali Paşa (1837-1914) ve botanikle ilgili yayınları," IV. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısı Bildirileri (İstanbul: 4-5 Haziran 1998), ed. Emre Dölen, İstanbul, Marmara Üniversitesi Yayınları No. 657, Eczacılık Fak. Yayın No.15, İstanbul 2000, s.105-124 (Asuman Baytop ile birlikte).
2. "An Ottoman Professor of Botany: Salih Efendi (1817-1895) and his contributions to botanical education", Science, Technology and Industry in the Ottoman World (Proceedings of the International Congress of History of Science: Liège, 20-26 July 1997), ed. E. İhsanoğlu, A. Djebbar, F. Günergun, Brepols Publishers (Belgium) 2000, s.127-138.
3. "Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tip Tarihi Konusunda Çalışmaları Bulunan Bazı Yazarların 1973-2000 Yılları Arasında Yaptıkları Yayınlar", Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tip Tarihi Çalışmaları (1973-1998), ed. Feza Günergun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 3421, İstanbul Üniversitesi Bilim Tarihi ve Dokümantasyon Merkezi (BIMDOK) Yayınları No. 2, Ankara 2000, s.457-548.

4. "Metric system in Turkey: Transition Period (1881-1934)", Bulletin of the Society of Historical Metrology Japan, Vol. 22, No. 1 (No. 23), 2000, s.97-112.
5. "Diseases in Turkey: A Preliminary study for the second half of the 19th century", The Imagination of the Body and the History of Bodily Experience, ed. S.Kuriyama, International Research Center for the Japanese Studies, Kyoto (Japan) 2001, s.169-191.
6. "Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane'nin Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'ye Getirdiği Eleştiriler (1857-1867)", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt III, sayı 1, İstanbul 2001, s.19-62 (Nuran Yıldırım ile beraber).
7. "Son Osmanlı Döneminde Mimar ve Mühendis Meslek Örgütleri ve Dergileri", Mimarlık, Mimarlar Odası Yayın Organı, Ağustos 2001, sayı 300, s.26-28.
8. "Osmanlı Mühendis ve Mimarları Arasında İlk Cemiyetleşme Teşebbüsleri," Çetin Ünalın'ın Türk Mimarlar Cemiyeti'nden Mimarlar Derneği 1927'ye, Mimarlar Derneği 1927 Yayınları, Ankara 2002, s.249-270.
9. "İstanbul'da Fransızca-Türkçe Yayınlanan Bir Tıp Dergisi: Gazette de Hôpitaux (Ceride-i Emakin üs-Sîhha, 1887)", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt III, sayı 2, İstanbul 2002, s.13-27.
10. "Gazette des Hôpitaux (Ceride-i Emakin el-Sîhha) Üzerine Bir Ön İnceleme", I. Edirne Tıp Tarihi Günleri Bildirileri, 3-4 Ekim 2001, Dr. Rifat Osman'ın Anısına 1874-1933, Trakya Üniversitesi Rektörlüğü Yayın No. 42, [Edirne 2002], s.117-130.
11. "Dr. Mehmed Niyazi and his botanical publications (1905-1917)", Acta Pharmaceutica Turcica, Vol. 44, No. 3, 2002, s.133-144 (Asuman Baytop ile birlikte).
12. "Turhan Baytop (1920-2002): Araştırarak, Toplayarak, Yazarak Geçen Bir Ölüm", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt IV, sayı 1, İstanbul 2002, s.1-22.
13. "Metroloji: geleneksel ölçü ve tارتılardan metre sisteme, Osmanlı Uygurlığı, Cilt I, yay. haz. Halil İnalçık, Günsel Renda, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2002, s.402-413.
14. "Derviş Mehmed Emin Pacha (1817-1879), serviteur de la science et de l'Etat ottoman", Médecins et ingénieurs ottomans à l'âge des nationalismes, sous la direction de Méropi Anastassiadou-Dumont, Maisonneuve et Larose/Institut Français d'Etudes Anatoliennes, 2003, s.171-183.
15. "Le premier journal pharmaceutique publié en langue Turque: Eczacı (1911-1914)", 36. Uluslararası Eczacılık Tarihi Kongresi (24-27 Eylül 2003, Sinai/Romanya) Bildiri Özeti Kitabı, 2003, s.74-75.
16. "Ondokuzuncu Yüzyıl Türkiye'sinde Kimyada Adlandırma", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt V, sayı 1, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 2003, s.1-31.
17. "Medical history in Turkey: A review of past studies and recent researches", Çin Bilimler Akademisi (Academia Sinica, Taipei, Taiwan) tarafından 4-8 Kasım 2003 tarihinde düzenlenen Symposium on the History of Medicine in Asia: Past Achievements, Current Research and Future Directions (www.ihp.sinica.edu.tw/~medicine/ashm/lectures/Feza-ft.pdf)

Diğer yayınlar

1. Bilim Tarihi-Dünya Kültürlerinde Bilimin Tarihi ve Gelişmesi, yazar: Colin A. Ronan, TÜBİTAK Yayınları, Akademik Dizi 1, Ankara 2003, 611 s., (çeviri, E. İhsanoğlu ile birlikte).
2. "İngilizce-Türkçe Botanik Klavuzu", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.19-20 (yayın tanıtma).
3. "Science, Technology and the 19th Century State", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.20-21 (yayın tanıtma).
4. "Newsletter for the History of Science in Southeastern Europe (Güneydoğu Avrupa'da Bilimin Tarihi Bülteni)", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt III, sayı 1, İstanbul 2001, 103-105 (yayın tanıtma).
5. "İstanbul Florası Araştırmaları (Toplayıcılar, Herbaryumlar, Floralar, Botanik Bahçeleri, Kaynaklar) (1553-1965)", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt III, sayı 2, 2002, s.125 (yayın tanıtma).
6. "Belgelerle Türk Eczacılığı, C. IV/1 ve C. IV/2", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt IV, sayı 1, İstanbul 2002, s.134-135 (yayın tanıtma).
7. "XV. CIEPO Kongresi'nde (Londra, 8-12 Temmuz 2002) Bilim Tarihi", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt IV, sayı 1, 2002, s.133-134 (yayın tanıtma).

Yayınlanmamış bildiriler

1. "Mavrogéni Pacha (1817-1902) et le corps médical à Istanbul à la fin du 19e siècle", Uluslararası Bilim Tarihi Kongresi (International Conference on the History of Science)'nin Atina'da 11-14 Ekim 2000 tarihinde düzenlediği "The Unification of Scientific Europe 17th-19th Centuries" Sempozyumu.
2. "German chemist in Turkey during the Darülfünun reformation of 1914", Bamberg'de (Almanya) toplanan 28. Alman Şarkiyatçılar Kongresi (XXVIII. Deutscher Orientalistentag) (26-30 Mart 2001).
3. "The Ottomans and the Eyeglasses", CIEPO (International Comitee of Pre-Ottoman and Ottoman Studies) tarafından Londra'da 8-12 Temmuz 2002 tarihleri arasında düzenlenen CIEPO-15 Uluslararası Kongresi.
4. " L'Enseignement de la Chimie à l'Ecole Impériale de Médecine (İstanbul)", Uluslararası Eczacılık Tarihi Akademisi ve Yunan Kimyagerler Birliği'nin Kimya Tarihi Çalışma Grubu tarafından 28-30 Kasım 2002 tarihleri arasında Selanik'te düzenlenen Convergences in the History of European Chemistry başlıklı uluslararası sempozyum.
5. "Osmanlı Döneminde Haliç'te Mühendislik ve Tıp Eğitimi (18.-19.Yüzyıllar)", Kadir Has Üniversitesi'nde (İstanbul) 22-23 Mayıs 2003 tarihinde düzenlenen Dünü ve Bugünü ile Haliç Sempozyumu (Doç. Dr. Mustafa Kaçar ile birlikte).
6. "The 17th Century translations to Turkish from European Scientific Literature", European Science Foundation (ESF) tarafından 29 Mayıs-4 Haziran 2003 tarihleri arasında Atina'da düzenlenen Cultural Exchanges in Europe 1400-1700 konulu toplantı.
7. "Avrupa Bilimi'nden Türkçe'ye yapılan Tercümler", Assos'ta 26-29 Haziran 2003 tarihinde düzenlenen Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi 1. Ulusal Sempozyumu.

8. "Le premier journal pharmaceutique publié en langue Turque: Eczacı (1911-1914)", Romanya'nın Sinai kentinde 24-27 Eylül 2003 tarihleri arasında düzenlenen 36. Uluslararası Eczacılık Tarihi Kongresi.
9. "Almanya'da Askeri ve Teknik Eğitim Gören Osmanlılar (1883-1887)", İstanbul Bilgi Üniversitesi tarafından İstanbul Kuştepe Kampüsü'nde 10-11 Ekim 2003 tarihinde düzenlenen European Science and Scientist in the Ottoman Empire of the 19th Century Sempozyumu.
10. "La Revue Médico-pharmaceutique et la transmission du savoir médical européen en Turquie" (La Revue Médico-pharmaceutique ve Avrupa tip bilgisinin Türkiye'ye aktarılması), Kahire'deki Fransız Büyükelçiliği'ne bağlı olarak çalışan araştırma kurumlarından Centre d'études économiques et juridiques (CEDEJ) ile İstanbul'daki Fransız Araştırmaları Enstitüsü (IFEA) tarafından ortaklaşa olarak Kahire'de 7-8 Aralık 2003 tarihinde düzenlenen La Modernisation de la Médecine dans l'Empire Otoman (Osmanlı İmparatorluğu'nda Tibbin Modernleşmesi) konulu toplantı.

Konferanslar

1. "Osmanlı Türkiyesi'nde Tıp ve Eczacılık Sahasında Kullanılan Ölçü ve Tartılar", (22 Mart 2000), İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı tarafından düzenlenen Türk Tip Tarihi Kurumu Konferansı.
2. "Bilim Tarihi", (2 Mayıs 2001), Atılım Kulübü'nün Bilim Seminerleri çerçevesinde İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde verilen konferans.
3. "İstanbul Üniversitesi Tarihi", (7 Mayıs 2003), İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi.
4. "Türkçe Yayınlanmış İlk Eczacılık Dergilerinden: Eczacı (1911-1914)", (7 Ekim 2003), İstanbul Üniversitesi'nin 550. yılını kutlama etkinlikleri çerçevesinde, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi tarafından düzenlenen toplantı.

Mustafa Kaçar

Araştırma makaleleri

1. "Mühendishane'den Teknik Üniversiteye Türkiye'de Mühendislik Eğitiminin Kısa Tarihi", İstanbul, sayı 33, Nisan 2000, s.103-109.
2. "The Development in the Attitude of the Ottoman State Towards Science and Education and the Establishment of the Engineering Schools (Muhendishanes)", Proceedings of the International Congress of History of Science (Liège, 20-26 July 1997) volume VI, Science, Technology and Industry in the Ottoman World, ed. Ekmeleddin İhsanoğlu, Ahmed Djebbar and Feza Günergun, Brepols Puplisher, Belgium 2000, s.81-90.
3. "Osmanlı Devleti'ne Modern Topçuluğun Girişi (Sürat Topçuları Ocağı)", Yeni Türkiye, yıl 6, sayı 31, (Osmanlı Özel Sayısı), Ocak -Şubat 2000, s.647-651.
4. "Humbaracı Ocağı'nın Kuruluşu ve Askeri Eğitim", Yeni Türkiye, yıl 6, sayı 31, (Osmanlı Özel Sayısı), Ocak -Şubat 2000, s.652-658.
5. "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü: Kuruluşundan günümüze (1984-1998)", Bilim tarihi Araştırmalarına ve Eğitimine Getirdiği

6. "The Hellenic Philosophical School in Istanbul at the beginning of the 19th century," International Conference on the History of Science "The Unification of Scientific Europe 17th-19th centuries, National Hellenic Research Foundation, Institute for Neohellenic Research, Atina, 11-14 Ekim 2000.
7. "Cumhuriyetin 75. Kuruluş Yıldönümünde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü", Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları (1973-1998), ed. Feza Günergun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 3421, Bilim Tarihi Müzesi ve Dokümantasyon Merkezi (BİMDOK) Yayın No. 2, Ankara 2000, s.43-79.
8. "Osmanlı Mühendislerinden Mehmet Said Efendi'nin Dikey Duvar Saatleri Hakkındaki Risalesi", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt III, sayı 1, İstanbul 2001, s.1-16 (Atilla Bir ile beraber).
9. "Osmanlılarda 'Teslis-i Zaviye'(Açıyı Üçe Bölme) Meselesi", Düşünen Siyaset: Bilim Tarihi, sayı 16, Ankara (Nisan) 2002, s.161-177 (Atilla Bir ve Mahmut Kayral ile birlikte).
10. "The Sources and Early Works of Ottoman Science", The Turks, Vol. 3, ed. H. C. Güzel, C. Cem Oğuz & O. Karatay, Yeni Türkiye Pub. Ankara 2002, s.756-775. (E. İhsanoğlu ile birlikte)
11. "Osmanlılarda Harp Yaraları ve Tedavi Usulleri", 38. Uluslararası Tıp Tarihi Kongresi, Özeti Kitabı, 1-6 Eylül 2002 İstanbul, (Türkçe-İngilizce), s.56, (İbrahim Başağaoğlu ile birlikte).
12. "The Treatment of War Wounds and the continuous Influences Between Civilizations", 38. Uluslararası Tıp Tarihi Kongresi, Özeti Kitabı, 1-6 Eylül 2002 İstanbul, (Türkçe-İngilizce), s.381 (İbrahim Başağaoğlu ile birlikte) (poster).
13. "Ottoman Engineer Mehmet Said Efendi And His Works On A Geodesical Instrument (Müsellesiye)", Multicultural Science in the Ottoman Empire, De Diversis Artibus, Brepols, Belçika 2003, s.71-90. (Atilla Bir ile birlikte).
14. "Ottoman engineer Mehmed Said Efendi and his treatise on vertical sundial", Multicultural Science in the Ottoman Empire, De Diversis Artibus, Brepols, Belçika 2003, s.91-106. (Atilla Bir ile birlikte).
15. "Bedrettin Muhammed el-İstanbullu'nun Teslis-i Zaviye (Açıyı Üçe Bölme) ve Tesbi'-i Da're (Daireyi Yediye Bölme) Risaleleri", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt IV, sayı 2, İstanbul 2003, s.1-20. (Atilla Bir ile birlikte).
16. "Osmanlı Ordusunda Görevli Fransız Subayı Saint-Rémy'nin İstanbul'daki Top Döküm Çalışmaları (1785-87)", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt V, sayı 1, İstanbul 2003, s.33-50.

Diğer yayınlar

1. "Suriye'de Modern Osmanlı Sağlık Müesseseleri, Hastahaneler ve Şam Tıp Fakültesi", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.15-16 (yayın tanıma).

2. "İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Tarihçesi (1900-1946)", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.20 (yayın tanıtma).
3. "Astronomi'nin Özeti ve Gögün Hareketlerinin Esasları (El-Fergani, The Elements of Astronomy)", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.21-22 (yayın tanıtma).

Yayınlanmamış bildiriler

1. "Contributions of the Hodjas From the Imperial Engineering School (Mühendishane) to the Development of the Ottoman Science During the Reign of Sultan Selim III", International Symposium on Science, Technology ,and the 19th Century state: The Role of the Army,(7-8 Temmuz 2000-Syros Yunanistan)
2. "The Hellenic Philosophical School in Istanbul at the Beginning of the 19th Century" , (11-14 Ekim 2000), Atina'da Atina'da toplanan Uluslararası Bilim Tarihi Kongresi (International Conference on the History of Science)'nde "The Unification of Scientific Europe 17th-19th Centuries" Sempozyumu.
3. "Mühendishane Başhoca İshak Efendi'nin "Alat-ı Ra'diye" adlı Eseri: Osmanlılarda Deniz Torpilleri ile İlgili İlk Tercüme", (15-17 Kasım 2001), İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'nde düzenlenen 1. Türk Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi.
4. "Online Dictionary of National History of Science Bibliographies and Archival Sources (Türkiye'de bilim tarihi konusu içine giren eserlerin bibliyografyası ve arşiv kaynakları)", (4-6 Nisan 2003), Paris'te düzenlenen Uluslararası Bilim Tarihi ve Felsefesi Birliği'nin(IUHPS/DHS)'nin Toplantısı .
5. "Osmanlı Döneminde Haliç'te Mühendislik ve Tıp Eğitimi (18.-19.Yüzyıllar)", (22-23 Mayıs 2003), Kadir Has Üniversitesi'nde (İstanbul) düzenlenen Dünü ve Bugünü ile Haliç Sempozyumu (Prof. Dr. Feza Günergun ile birlikte).
6. "Osmanlılarda İhtida ve Bilgi Transferi: İngiliz Selim Efendi Örneği", (10-11 Ekim 2003), İstanbul Bilgi Üniversitesi tarafından İstanbul Kuştepe Kampüsü'nde düzenlenen European Science and Scientist in the Ottoman Empire of the 19th Century sempozyumu.

Sevtap İshakoğlu Kadıoğlu

Arastırma makaleleri

1. "The Teaching of Mathematical and Natural Sciences at the Darülfünun and İstanbul University Faculty of Science," Science in Islamic Civilisation, Proceedings of the International Symposia "Science Institutions in Islamic Civilisation & Science and Technology in the Turkish and Islamic World", İstanbul 2000, s.65-75.
2. "Halkalı Ziraat Mektebi Mecmuası Hakkında Bir Değerlendirme", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt IV,sayı 1, 2002,s.99-118
3. "Institutionalisation of Science Education and Scientific Research in Turkey in the 20th Century", De Diversis Artibus, ed. Emmanuel Pouille-Robert Halleux, 69(32):235-244, Turnhout-Belçika 2003.

4. "Raymond Hovasse'in Türkiye'deki Bilimsel Çalışmaları ve Baltalimanı Hayvanat istasyonu'nun Kuruluşu", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt IV, sayı 2, 2003, s.61-81.

Diğer yayınlar

1. "Osmanlı Devleti'nde Hekimbaşılık Kurumu ve Hekimbaşilar", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.23-24 (yayın tanıtma).
2. "Tıp Tarihi Araştırmaları (History of Medicine Studies) 8", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.25-26 (yayın tanıtma).
3. "Tıp Tarihi Araştırmaları (History of Medicine Studies) 9", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.26 (yayın tanıtma).
4. "Salih Zeki Bey: Hayatı ve Eserleri", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 21/22, Nisan/Ekim 2001, s.10 (yayın tanıtma).
5. "Bir Beyaz Gömleklinin Anıları", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 21/22, Nisan/Ekim 2001, s.14 (yayın tanıtma).
6. "Osmanlı Dönemi Tahvil ve Hisse Senetleri", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt 3, sayı 2, 2002, s.126-128.
7. "Türkiye'de Botanik Tarihi Araştırmaları", Kutadgubilig, Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi, sayı 4, Ekim 2003, s.301-304 (yayın tanıtma).
8. "Jeofizik ve Tarihsel Gelişimi", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt IV, sayı 2, 2003, s.109-110.

Yayınlanmamış bildiriler

1. "Institutionalisation of Science Education and Scientific Research in Turkey in the 20th Century (20. Yüzyılda Türkiye'de Bilim Eğitimi ve Bilimsel Araştırmanın Kurumlaşması)", (8-14 Temmuz 2001), Meksika'nın Mexico-City şehrinde yapılan XXI. Uluslararası Bilim Tarihi Kongresi.
2. "The Institute of Geology at İstanbul Darülfünun University) and the Activities of Walther Penck (1888-1923) in Turkey (İstanbul Darülfünunu Jeoloji Enstitüsü ve Walther Penck'in (1888-1923) Türkiye'deki Çalışmaları)", (8-12 Temmuz 2002), CIEPO (International Comitee of Pre-Ottoman and Ottoman Studies) tarafından Londra'da düzenlenen CIEPO-15 Uluslararası Kongresi.
3. "Halkalı Ziraat Mektebi Mecmuası", (26-29 Haziran 2003), Assos'ta düzenlenen Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi Çalışma Grubu'nun 1. Ulusal Sempozyumu.
4. "Darülfünun'a ve İstanbul Üniversitesi'ne Gelen Yabancı Öğretim Üyeleri", (18 Kasım 2003), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Semineri.

Gaye Şahinbaş Erginöz

Editörlüğünü yaptığı yayınlar

1. Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Newsletter-Turkish Society for History of Science), sayı 19/20 (Nisan/Ekim 2000) ve sayı 21/22 (Nisan/Ekim 2001)

Araştırma makaleleri

1. "İlk Çağlarda Akdeniz Havzasında ve Anadolu'da Doğum ve Doğum Yardımı", Düşünen Siyaset: Bilim Tarihi, sayı 16, Ankara (Nisan) 2002, s.147-159.
2. "The Hittites' Knowledge of Genital Anatomy in the Light of Cuneiform Tablets", The History of Male-Female Sexuality and Fertility in Asia Minor (Today's Turkey), eds. Muammer Kendirci, Ateş Kadioğlu, Cengiz Miroğlu, An International Publication of the Turkish Society of Andrology, İstanbul 2003, s.33-41.

Düzenleme ve İnceleme

1. "Kuruluşunun 10. Yılına Yaklaşırken Türk Bilim Tarihi Kurumu", Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları (1973-1998), ed. Feza Günergun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 3421, Bilim Tarihi Müzesi ve Dokümantasyon Merkezi (BİMDOK) Yayınları No. 2, Ankara 2000, s.89-106 (yayınlanmış bildiri).
2. "Roma İmparatorluğu'nda Doktorlar ve Hastalıklar", Haberler (Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Haber Bülteni), ed. Kemalettin Köroğlu, sayı 9, Ocak 2000, s.8-9 (yayın tanıtma).
3. "Matematik [Ve] Matematik Tarihi (İlk Uygarlıklar Ve Antik Çağ/M.Ö. 5000-M.S.500)", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Newsletter-Turkish Society for History of Science), sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.24-25 (yayın tanıtma).
4. "Takiyüddin'in Optik Kitabı-Işığın Niteliği ve Görmenin Oluşumu (Kitabu Nur-i Hadakatı'l-Ebsar ve Nur'i Hadakatı'l-Enzar)", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Newsletter-Turkish Society for History of Science), sayı 19/20, Nisan/Ekim 2000, s.22-23 (yayın tanıtma).
5. "Anadolu'da Bulunan Antik Tıp Aletleri", Haberler (Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Haber Bülteni), ed. Kemalettin Köroğlu, sayı 11, Ocak 2001, s.6-7 (yayın tanıtma).
6. "Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları (1973-1998)", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 21/22, Nisan/Ekim 2001, s.6-7 (yayın tanıtma).
7. "Türk Eczacılık Tarihi", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 21/22, Nisan/Ekim 2001, s.7-8 (yayın tanıtma).
8. "Türk Tıp Tarihi Yıllığı (Acta Turcica Historiare Medicinae VII)", Türk Bilim Tarihi Kurumu Haber Bülteni (Turkish Society for History of Science-Newsletter), ed. Gaye Ş. Erginöz, sayı 21/22, Nisan/Ekim 2001, s.13-14 (yayın tanıtma).
9. "Hititler Devrinde Anadolu'da Tibbi Faaliyetler", IV. Türk Tip Tarihi Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler, (18-20 Eylül 1996), Türk Tarih Kurumu Yayınları VII. Dizi-Sayı 131^c, Ankara 2003, s.349-360 (yayınlanmış bildiri).

Yayınlanmamış bildiriler

1. "Eski Çağlardan Günümüze Doğum Yardımı ve Doğum Sandalyesi", (22-24 Mayıs 2000), Türk Tip Tarihi Kurumu ve Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Deontoloji ve

Tip Tarihi Anabilim Dalı tarafından Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat (1914-1998) Anısına İzmir'de düzenlenen VI. Türk Tip Tarihi Kongresi.

2. "Yunan'da Vazolar Üzerinde Araba Tasvirleri", (21 Ekim 2003), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Semineri.

Meltem Kocaman Akbaş

Araştırma makaleleri

1. "Einstein'in Görelilik Teorisini Türkiye'ye Tanıtanlar (I): Mehmed Refik Fenmen ve Kerim Erim", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt IV, sayı 2, İstanbul 2003, s.29-59.
2. "Einstein'in Görelilik Teorisini Türkiye'ye Tanıtanlar (II): Hüsnü Hamid [Sayman]", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt V, sayı 1, İstanbul 2003, s.51-68.

Düzenleme ve İnceleme

1. "Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları (1973-1998)", Osmanlı Bilimi Araştırmaları, ed. Feza Günergun, Cilt III, sayı 1, 2001, s.97-98 (yayın tanıtma).

Yayınlanmamış bildiriler

1. "Einstein'in Görelilik Kuramının Türkiye'ye Girişi", (26 Mart 2002), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Semineri.
2. "Notes on the Introduction of Einstein's Relativity Theory to Turkey", (8-12 Temmuz 2002), CIEPO (International Comitee of Pre-Ottoman and Ottoman Studies) tarafından Londra'da düzenlenen CIEPO-15 Uluslararası Kongresi.
3. "Haliç'te Gömülü Bilim Adamları: Ali Kuşçu ve Vidinli Tevfik Paşa", (22-23 Mayıs 2003), Kadir Has Üniversitesi'nde (İstanbul) düzenlenen Dünü ve Bugünü ile Haliç Sempozyumu.
4. "Einstein'in Rölativite Kuramının Türkiye'ye Girişi", (26-29 Haziran 2003), Assos'ta düzenlenen Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi Çalışma Grubu'nun 1. Ulusal Sempozyumu.

Sonuç

1984 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü bünyesinde kurulan Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın 1984-2000 yılları arasındaki faaliyetleri daha önce ele alınmıştır. Bu makalede ise 2000-2003 yılları arasında anabilim dalında yapılan eğitim ve araştırma faaliyetleri konu edilmiştir. Bu çalışmada lisans ve lisans üstü ders programlarına, anabilim dalında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin özetlerine ve anabilim dalı mensuplarının yayın listelerine yer verilmiştir. Ayrıca davet edilen bilim adamları tarafından anabilim dalında verilen konferanslar ve anabilim dalı mensupları tarafından çeşitli kurumlarda verilen dersler de ele alınmıştır. Çalışmada, Bilim Tarihi Anabilim Dalı üyelerinin düzenlenmesine katkıda bulundukları bilimsel toplantıların programlarının yanı sıra, 2001-2003 tarihleri arasında yılda iki kere yayınlanan Osmanlı Bilimi Araştırmaları (ed. Feza

Günergun) adlı bilimsel dergide yer alan makalelerin listesine de yer verilmiştir.

Yukarıda verilen ders, yayın ve diğer bilimsel faaliyetlerin listelerinden anlaşılabileceğü üzere, kuruluşundan bugüne kadar, Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nda, eski çağlardan 20. yüzyılın sonuna kadar bilim tarihinin çeşitli dönem ve sahalarında lisans ve lisansüstü eğitim verilmektedir. Anabilim Dalı üyeleri, hem çeşitli yurt içi ve yurt dışı sempozyumlara katılarak bilim adamları ile ilişkiler geliştirmekte hem de yaptıkları yayınlarla Türk bilim ve teknoloji tarihine katkıda bulunmaya çalışmaktadır.

The Department of History of Science,
Faculty of Letters, Istanbul University: 2000-2003 Activity Report
Gaye Şahinbaş Erginöz

Articles introducing the 1994-2000 activities of the Department of History of Science (Istanbul University) have been previously compiled and published by F. Günergun in Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Science in Ottoman Studies, 1998) and Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları (2000), respectively. This article will present the teaching and research activities carried on in the department in the years 2000-2003. It includes the undergraduate and graduate teaching programs; the abstracts of the MA and PhD thesis prepared in the department, the list of publications of the department's staff members. Conferences given in the department by invited speakers, lectures delivered by the staff members in various institutions, nominations and promotions are also noted. The article includes the programs of symposia initiated by the department as well as the list of articles published in the Osmanlı Bilimi Araştırmaları (vol. III-V, 2001-2004), a biannual scholarly journal edited by F. Günergun and published by Istanbul University.

Key Words: History of Science, Istanbul University, Turkey, Ottoman science, teaching; **Anahtar Kelimeler:** Bilim Tarihi, İstanbul Üniversitesi, Türkiye, Osmanlı Bilimi, öğretim.